

Handreiking ecologische visie

Bij subsidieaanvragen voor ecologische verbindingzones is het van belang om hieraan een goede ecologische onderbouwing ten grondslag te leggen. Het uitgangspunt hierbij is dat in een goede visie de volgende vragen worden beantwoord:

1. Welke natuurgebieden worden door de ecologische verbindingzone verbonden?

Het kan daarbij gaan om natuurgebieden van de ecologische hoofdstructuur, maar ook om andere voor specifieke soorten relevante leefgebieden, zoals dassenleefgebied of struweelvogelgebied. In sommige gevallen kan ook het gebied van de verbindingzone zelf bijzondere natuurwaarden hebben. In de visie worden de betreffende natuurgebieden genoemd en wordt een korte karakterisering van de natuurwaarden in deze gebieden gegeven (inclusief bronvermelding).

2. Voor welke (doel)soorten in de te verbinden natuurgebieden is de ecologische verbindingzone van belang? Is er een goede analyse gemaakt ten aanzien van de keuze van deze doelsoorten?

Uit de visie moet duidelijk worden welke soorten er in de te verbinden natuurgebieden voorkomen (inclusief bronvermelding), en voor welke van die soorten de ecologische verbindingzone van belang kan zijn. Het kan daarbij gaan om soorten die al in (één van de) betreffende gebieden voorkomen, maar ook om soorten waarvoor de te verbinden gebieden in potentie geschikt zijn.

In de visie wordt tevens een nadere onderbouwing gegeven bij de selectie van de doelsoorten. Daaruit moet blijken dat verwacht mag worden dat de soorten waarvoor de verbindingzone wordt ingericht, ook daadwerkelijk van de verbindingzone gebruik zullen gaan maken. Het heeft daarbij de voorkeur om te kiezen voor een beperkt aantal doelsoorten, en niet een opsomming te geven van alle mogelijke doelsoorten.

Dit is een essentieel onderdeel van de visie. Het gaat hier in feite om de vraag welke *functie* de ecologische verbindingzone binnen het robuuste natuurnetwerk kan vervullen. Een veelgemaakte denkfout is dat er hier vanuit de verbindingzone zelf geredeneerd wordt in plaats vanuit deze verbindende functie van de verbindingzone. (Dus niet: 'het is een natte EVZ; als doelsoort wordt daarom gekozen voor soorten van natte biotopen', maar wel 'de EVZ verbindt twee populaties van soort X; de EVZ wordt daarom ingericht zodat in ieder geval soort X van deze zone gebruik kan maken.')

3. Past het gekozen ambitieniveau (doelsoorten) bij de feitelijke mogelijkheden voor de verbindingzone?

Het ambitieniveau voor de ecologische verbindingzone moet overeenstemmen met de mogelijkheden die er voor inrichting zijn. Als een ecologische verbindingzone door stedelijk gebied loopt, dan heeft het mogelijk weinig zin om voor een doelsoort te kiezen die stedelijk gebied mijdt, ook al zou de verbindingzone in potentie veel meerwaarde voor die soort kunnen hebben. Het is dan waarschijnlijk beter om het ambitieniveau te richten op een soort die wel van de verbindingzone gebruik kan maken. Een ander voorbeeld is wanneer een bepaalde doelsoort dusdanig hoge eisen aan zijn leefgebied stelt (qua milieu of qua oppervlakte), en verwacht wordt dat binnen de voor een verbindingzone beschikbare ruimte niet aan deze eisen voldaan kan worden. Indien er geen mogelijkheden zijn om alsnog aan deze eisen te voldoen, dan is het waarschijnlijk beter om het ambitieniveau aan te passen.

Overigens is het van belang om niet alleen een onderbouwing te geven bij de keuze voor de doelsoorten waarvoor wel gekozen is, maar deze onderbouwing ook te geven voor de doelsoorten waarvoor niet gekozen is. Alleen wanneer deze informatie is toegevoegd, kan een goed oordeel over een ecologische visie worden gegeven.

4. Is de inrichting en het beheer van de verbindingzone afgestemd op de gekozen doelsoorten?

In de visie is aangegeven welke eisen de gekozen doelsoorten aan hun leef- of verspreidingsgebied stellen, en dat dit zijn doorvertaling heeft gekregen in het inrichtingsplan. Belangrijk is ook dat

uitgewerkt wordt welk ecologisch beheer er nodig is om ook op de langere termijn de verbindingzone voor deze soort geschikt te houden.

5. **Hoe wordt het ecologische functioneren en recreatief medegebruik op elkaar afgestemd?**

In de visie is aangegeven waar –en met welke frequentie– er binnen de verbindingzone sprake is van recreatief medegebruik, en door middel van welke maatregelen voorkomen wordt dat er verstoring van de verbindingzone plaatsvindt.

Over het algemeen is een ecologische verbindingzone goed te combineren met (extensief) recreatief medegebruik, mits er hiermee bij de inrichting rekening wordt gehouden. De mogelijkheden van recreatief medegebruik wordt vanzelfsprekend mede bepaald door de voor de verbindingzone beschikbare ruimte: in een EVZ met een gemiddelde breedte van 25 meter is meer mogelijk dan in een EVZ met de minimale breedte van 10 meter.

6. **Past de inrichting bij de landschapsecohydrologische structuur van het gebied, en is rekening gehouden met archeologische, aardkundige en cultuurhistorische aspecten?**

Indien er opvallende zaken bij deze aspecten van toepassing zijn, worden zij meegenomen in de beoordeling.

Onder 'opvallende zaken' kan worden verstaan:

- een voorstel tot bosaanleg in een gebied met een typisch open landschappelijk karakter;
- het voorstel tot hermeandering van een gegraven waterloop (graaf, leij, turfvaart);
- het voorstel tot een inrichtingsprofiel van een laaglandbeek in de bovenloop van een waterloop of omgekeerd;
- het voorstel om een natte EVZ aan te leggen over of door een dekzandrug;
- het voorstel om een gebied in te richten volgens het natuurdoeltype 'nat schraalland' op een locatie waar geen kwel verwacht wordt.

Het heeft daarom meerwaarde wanneer in een visie wordt aangegeven of bovengenoemde aspecten relevant zijn voor het gebied waarin de betreffende verbindingzone is gelegen en hoe dit heeft doorgewerkt in de inrichting.

7. **Heeft er over de plannen voor de EVZ afstemming plaatsgevonden met relevante betrokken partijen, in ieder geval waterschap en gemeente?**

De eerste verantwoordelijkheid voor het aanleggen van ecologische verbindingzones ligt bij waterschappen ('natte' EVZ's) en bij gemeenten ('droge' EVZ's). Deze overheden hebben in veel gevallen al plannen opgesteld en voorbereidingen getroffen voor de realisatie van EVZ's. Bovendien heeft de provincie in ieder geval met de waterschappen al afspraken gemaakt over de uitvoering. We willen niet dat deze voorbereidingen, plannen en afspraken niet doorkruist worden, of dat er slechts 'snippers' EVZ aangelegd worden, die geïsoleerd blijven liggen. Daarom moet aangegeven worden hoe er afgestemd is met het betreffende waterschap en/of gemeente waar de EVZ in gelegen is en dat het waterschap en/of de gemeente geen bezwaar heeft tegen de plannen.